

ماهنامه اطلاع‌رسانی، پژوهشی و آموزشی مبلغان

- ✓ جمهوری اسلامی و دکترین استکبارستیزی
- ✓ متغیرها و لوازم تحوّل در حوزه‌های علمیه
- ✓ تبلیغ تعاملی، راهی برای اثرگذاری بیشتر
- ✓ سبک زندگی شیعی در کلام امام حسن عسکری علیه السلام
- ✓ حرکت تبلیغی حضرت فاطمه معصومه علیها السلام از مدینه تا قم
- ✓ چارچوب تحلیل سیاسی برنامه دشمنان در اولین سالگرد اغتشاشات ۱۴۰۱

ولادت با سعادت
امام حسن عسکری
بر تمام عاشقان و شیعیان
آن حضرت مبارک باد

الحسین
بابک
حسین

جمهوری اسلامی

و دکتربین استکبارستیزی

محمد استوار میمندی*

مقدمه

دانشگاه تهران تجمع کرده بودند و تسخیر لانه جاسوسی آمریکا توسط دانشجویان پیرو خط امام علیه السلام در سال ۱۳۵۸، سه حادثه‌ای بود که در این روز اتفاق افتاد و هر سه یا مستقیم و یا با واسطه تقابل مردم انقلابی ایران با سیاست‌های استکباری و استعماری قدرت‌های خارجی به خصوص آمریکا را به دنبال داشت.

در ادبیات قرآن کریم استکبار در مقابل حق از ویژگی‌های دشمنان ادیان الهی و پیامبران خدا بوده و در این میان اولین کسی که به تعبیر قرآن استکبار ورزید، ابلیس بود

ماه آبان، یادآور رویدادهایی است که نماد روحیه سلحشوری و استکبارستیزی مردم ایران است. یکی از مهم‌ترین این رویدادها سیزدهم آبان، روز مبارزه با استکبار جهانی است که یادآور سه واقعه مهم در تاریخ انقلاب اسلامی است؛ تبعید امام خمینی علیه السلام به ترکیه در پی اعتراض به سیاست‌های حکومت پهلوی به ویژه تصویب لایحه استعماری کاپیتولاسیون در سال ۱۳۴۲، شهادت دانش‌آموزانی که در سال ۵۷ برای تظاهرات در محوطه

*. استاد سطوح عالی حوزه علمیه قم و مدیر مجتمع

آموزشی - پژوهشی تبلیغ.

و تطور پیدا کرده، این دوگانگی و تقابل در عرصه‌های اجتماعی و فرهنگی به قدری وسعت گرفته که همهٔ جهات جوامع دینی را درگیر خود نموده است، به همین دلیل لازم است مبلغان دینی با شناخت عمیق نسبت به مبانی بنیادین معرفتی، مراقب دام‌ها و حمله‌های دشمن باشند و با روشنگری‌های روشمند، جامعه اسلامی و بلکه بین‌المللی را نیز نسبت به نقشه‌های آن‌ها آگاه نمایند.

در نوشتار پیش رو ضمن یادآوری اصل استکبارستیزی در اسلام و بیان دوگانگی حق و باطل در قرآن کریم، به مقابلهٔ جمهوری اسلامی با اردوگاه جهانی استکبار می‌پردازیم.

اصل استکبارستیزی در اسلام

یکی از اصول بنیادین معرفتی که آثار و ثمرات متعدد فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دارد، توجه به اصل استکبارستیزی در اسلام است که لازم است دکترین آن در جامعه اسلامی به خوبی توضیح داده شود. در

که پس از خلقت آدم حاضر نشد به فرمان خدا بر مخلوق او سجده کند.^۱

در طول تاریخ نیز پیوسته مخالفان مکتب انبیا در مقابل آن‌ها استکبار می‌ورزیدند^۲ و با تکبر و بزرگ‌شمردن خود در مقابل خدای متعال به طغیان و سرکشی می‌پرداختند تا جایی که فرعون خود را خدای بزرگ می‌نامید و بانگ «أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى»^۳ سر می‌داد.

آنچه در تاریخ زندگی انسان، روشن است این که خط سیر تقابل بین جریان حق و باطل، پیوسته وجود داشته است، جریان حق با محوریت ولایت خدا، پیامبران الهی و جانشینان پیامبران و جریان باطل با محوریت شیطان و میدان داری دشمنان انبیا و اولیا همواره دوگانه‌ای را در پهنای زندگی انسان ایجاد می‌کردند که تا به امروز نیز این تقابل دوگانه ادامه دارد و البته امروز به دلیل این که ابزارهای تبلیغاتی و رسانه‌ای دشمنان بسیار گسترده شده و تکنیک‌ها و روش‌های عملیات روانی و فرهنگی نیز تنوع

۱. «اسْتَكْبَرُوا وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ» سوره‌های بقره آیه ۳۴ و صاد آیه ۷۴.

۲. «وَاسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُوا أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ» قصص آیه ۳۹.

۳. نازعات/۲۴.

توضیح دکترین استکبارستیزی لازم است ابتدا به روایتی که مرحوم کلینی آن را در «کتاب العقل» کافی نقل کرده توجه نمود. طبق روایت سماعة بن مهران که به حدیث جنود عقل و جهل معروف شده است، امام صادق علیه السلام می‌فرماید: «خداوند قبل از خلقت همه کائنات، عقل را آفرید و او را در معرض امتحان خود قرارداد و عقل به خوبی از امتحان عبودیت پروردگار بیرون آمد. سپس جهل را آفرید و او را نیز امتحان کرد، اما جهل تمرد کرد و مورد غضب و لعن پروردگار قرار گرفت و خداوند او را مستکبر خواند و به او فرمود: «استکبرت»^۱، از آن روز عقل و جهل در مقابل یکدیگر قرار گرفتند و دوگانه‌های حق و باطل، خیر و شر، ایمان و کفر و مانند آن را شکل دادند و در طول تاریخ انبیاء نیز پیوسته این تقابل نمایان بود اگرچه جلوه‌های این دوگانگی در مقاطع مختلف گوناگون بوده است.

همان‌گونه که بیان شد در ابتدای تاریخ

خلقت آدم نیز، این دوقطبی و دوگانگی دیده می‌شود چون پس از خلقت آدم وقتی که خداوند فرمان به سجده بر آدم داد همه ملائکه بر او سجده کردند، اما ابلیس که به سبب عبادت زیاد هم‌ردیف ملائکه شده بود از این فرمان سرپیچی کرد و پس از اینکه در امتحان الهی مردود شد از مقام قرب الهی طرد گردید و از همان لحظه، ابلیس در مقابل آدم که حجت خدا در زمین بود قرار گرفت و دشمنی شیطان با فرزندان آدم آغاز شد و پس از آن نیز رویارویی پیامبران خدا و پیروان آنان با طاغوت‌های زمان خود امری کتمان ناشدنی است.

خلاصه این که در تاریخ جهان خلقت، نوعی دوقطبی مشاهده می‌شود که یک سوی آن خدا و سوی دیگر آن شیطان و مستکبران قرار دارند و کسانی که تحت فرمان ولایت الهی هستند موظف‌اند با استکبار که سلسله جنبان آن ابلیس است، بستیزند.

۱. «قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام وَ عِنْدَهُ جَمَاعَةٌ مِنْ مَوَالِيهِ فَبَجَرِي ذَكَرَ الْعُقْلَ وَ الْجَهْلَ فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام: اَعْرِفُوا الْعُقْلَ وَ جُنْدَهُ وَ الْجَهْلَ وَ جُنْدَهُ تَهْتَدُوا قَالَ سَمَاعَةُ فَقُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ لَا نَعْرِفُ إِلَّا مَا عَرَفْتَنَا فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ خَلَقَ الْعُقْلَ وَ هُوَ أَوَّلُ خَلْقٍ مِنَ الرُّوحَانِيِّينَ عَنْ يَمِينِ الْعَرْشِ مِنْ نُورِهِ فَقَالَ لَهُ

أَذْبِرْ فَأَذْبَرَ ثُمَّ قَالَ لَهُ أَقْبِلْ فَأَقْبَلَ فَقَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى خَلَقْتُكَ خَلْقًا عَظِيمًا وَ كَرَّمْتُكَ عَلَيَّ جَمِيعَ خَلْقِي قَالَ ثُمَّ خَلَقَ الْجَهْلَ مِنَ الْبَحْرِ الْأَحْجَاجِ ظُلْمَانِيًّا فَقَالَ لَهُ أَذْبِرْ فَأَذْبَرَ ثُمَّ قَالَ لَهُ أَقْبِلْ فَلَمْ يَقْبَلْ فَقَالَ لَهُ اسْتَكْبَرْتَ فَلَعْنَةُ...». الكافي، محمد بن يعقوب كليني، دارالكتب الإسلامية، تهران، چاپ چهارم، ۱۴۰۷ق، ج ۱، ص ۲۱.

نشانه‌های دوگانگی حق و باطل در قرآن

دوقطبی و دوگانگی حق و باطل را در جای جای قرآن می‌توان مشاهده نمود؛ تعابیری چون «خیر و شر»^۱، «نور و ظلمت»^۲، «ایمان و کفر»^۳ و «حق و باطل»^۴ در کتاب خدا گویای این دوقطبی است که پیوسته در گستره تاریخ بشر وجود داشته است. بنابراین وقتی در آیات قرآن می‌نگریم به این نتیجه می‌رسیم که این معجزه جاوید و کلام الهی در مقام تبیین مسیر حقیقت است و در این راستا نسبت به شیطان و اغواگری او که چیزی جز شر، ظلمت و باطل نیست، هشدار می‌دهد و دیگران را از تبعیت شیطان و دنباله‌های او برحذر می‌دارد.

جراحی دوقطبی حق و باطل

البته ممکن است در اینجا سؤالی پیش بیاید و آن این که حکمت خدای متعال بر ممانعت نکردن از شکل‌گیری این تقابلهای دوگانگی‌ها چیست؟ درحالی که خداوند با نصرت جبهه حق و از بین بردن

ابلیس و جریان باطل می‌توانست این دوگانگی را از بین ببرد و انسان‌ها را نیز مثل ملائکه به صورت یکدست در خدمت عبودیت خویش قرار دهد؟ ابتدا در پاسخ به این سؤال لازم است به این نکته اشاره شود که مقصود از دوگانگی در جامعه، دوگانگی در نظام خلقت آفرینش نیست به معنایی که برخی از نحله‌ها می‌گویند که خدای خیر را غیر از خدای شر می‌دانند و این دوگانه را در رتبه خلقت و خالق تصویر می‌کنند و می‌پندارند دو نوع فکر و تدبیر در مدیریت عالم مسلط است، بلکه مقصود از دوگانگی بین حق و باطل این است که تحت تدبیر واحد خداوند این دوگانگی وجود دارد و این دوگانگی با انسجام در آفرینش و یگانگی در تدبیر خالق یکتا منافاتی ندارد، لکن این دوگانگی ناشی از حکمت بالاتری است که در امتداد نظام احسن تحقق پیدا کرده و البته در نظام تشریح پروردگار، تکلیف همگان برای یافتن مسیر هدایت و شیوه صحیح

۱. بینه/ ۶ و ۷.

۲. بقره/ ۲۵۷؛ مائده/ ۱۶؛ انعام/ ۱؛ ابراهیم/ ۱.

۳. بقره/ ۲۶ و ۲۵۷؛ آل عمران/ ۱۴۹؛ نساء/ ۷۶؛ انفال/ ۱۵؛

یونس/ ۴.

۴. انفال/ ۸؛ رعد/ ۱۷؛ اسراء/ ۸۱؛ حج/ ۶۲.

مواجهه با این تقابل‌ها روشن شده است، گویا اراده پروردگار عالم به این تعلق گرفته که به منظور کمال بخشی به ظرفیت‌های انسان در تراحمات و دوقطبی‌های موجود کمالات والای انسانی تجلی پیدا کند و ظرفیت بالای انسان‌ها به فعلیت برسد، چراکه تا بدی نباشد، خوبی‌ها جلوه‌گری نمی‌کنند و تا اختیار به انجام بدی نباشد، ارزش کسانی که کار خوب انجام می‌دهند، عیان نمی‌شود.

انقلاب اسلامی و دوگانه حق و باطل

با پیروزی انقلاب اسلامی و شکل‌گیری جبهه بزرگ اسلام خواهی و عدالت‌طلبی، آرایش جدیدی در اردوگاه مدعیان جهانی شکل گرفت و شرق و غرب عالم در مقابل کانون جدیدی که با شعار دین‌مداری در ایران شکل گرفته بود صف‌آرایی کردند. از این رو مقام معظم رهبری رحمته‌الله در بیانیه گام دوم انقلاب به این نکته اشاره می‌کنند و می‌گویند: «پس آنگاه، انقلاب ملت ایران، جهان دوقطبی آن روز را به جهان سه‌قطبی تبدیل کرد و سپس با سقوط و حذف

شوروی و اقمارش و پدید آمدن قطب‌های جدید قدرت تقابل جدید دوگانه "اسلام و استکبار" پدیدۀ برجسته‌ی جهان معاصرو کانون توجه جهانیان شد»^۱.

با این توضیح، انقلاب اسلامی در ایران، مرزهای دوگانه‌ی نور و ظلمت را بیش از پیش عیان کرد و با برافراشتن پرچم توحید و اهتزاز آن در این نقطه عالم، همه‌ی جهان کفر را به رویارویی جبهه توحید واداشت و با استقامت خود، دکترین استکبارستیزی را برای مردم جهان به تصویر کشید.

۱۳ آبان یادآور دشمنی امام المستکبرین یعنی ابلیس با فرزندان آدم است که امروز در قالب نظام سلطه به رهبری آمریکا تبلور پیدا کرده و مقاومت در مقابل دشمنی‌های آنان و ستیز با خوی استکباری آن‌ها راه رسیدن به استقلال، عزّت، عدالت و سعادت است.

به امید روزی که استکبارستیزی، آرمان همه‌ی ملت‌های آزاده جهان شود تا اخلاق، انسانیت و عدالت نیز بیش از امروز جامه عمل به خود ببوشاند.

۱. بیانیه «گام دوم انقلاب» خطاب به ملت ایران؛

رهبر معظم انقلاب عظمته :

اگر فلسطین در این صحنه‌ی رویاروییِ شجاعانه‌ای که
امروز برای خود به وجود آورده است، موفق شود،
موفقیتِ همه‌ی دنیای اسلام است.

۱۳۸۱/۳/۹

قیمت: ۶۰/۰۰۰ تومان

matbuat.tabligh@hemail.com

MOBALLEGHAN

NO. 294 / October - November; 2023